

II/жс II - 112

Русский
Заграничный отдел
Архив
БРАГА
№ 0-5799
Румы
Zahranicni historicky
Archiv
М. Подбради
Чехословакия

СЕЛОСПІЛКА

Ч. I.
31 січня р. 1926

БЮЛЕТЕНЬ
ПОДБРАДСЬКОЇ ФІЛІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЯНСЬКОЇ СПІЛКИ на ЕМІГРАЦІЇ.

Кожна нація мусить бути сама собі господарем дома. Сила кожної нації полягає в її селянстві, а тому є цілком зрозумілим, що визволення України мусить бути ділом селянських рук, бо селянству ніхто не допоможе, окрім його самого.
М. Драгоманів.

Подбради 31 січня 1926 р.

Основою українства є і ще довго останеться трудове селянство. Його добро, є добро України, його сила буде силою України. В згідній співпраці з трудовим населенням міста воно мусить стати до відбудовання рідної хати.

Та не всі розуміють вагу організації селянства. Дехто надіється дістати спасення від „політичних комбінацій“, від якогось чуда то що.

Українське селянство є ще й досі незорганізоване в належній мірі, з вини власної, а ще більше з вини інтелігенції.

Українська інтелігенція, майже виключно урядові держави або церкви, віками виховувалася в надмірній повазі до держави. Вона думає і досі, що держава є початок і кінець усього добра і зла. Стачить, нащр, проголосити українську державність і все, мовляв, одразу зацвіте...

Такий погляд є наскрізь фальшивий. Ми, емігранти, бачили в Європі, що сила нації коріниться не так в їх формально—державній міці, як в силі їх громадських організацій, професійних, кооперативних, картельних, освітніх, культурних, гімністичних і т. д. Державність є форма, а зміст цієї форми є організованість самого суспільства, осолово клясово—господарська організованість.

XX—те століття є століттям клясових організацій. Не минути цього шляху й України. Вона мусить відійти від старосвітського урядницького способу думання, мусить збудувати сітку громадських організацій.

Основою мусить стати організація трудового селянства і сільського пролетаріату—С е л я н с ь к а С п і л к а.

Без професійної організації трудового народу України не бути українській державі! Без попередньої організації громадянства не можна створити життєздатної держави; але організацію без держави створити можна, бо організація є старша за державу.

Звичайно, ця організація, за панування окупації, буде неповнокровна, їй будуть кидати під ноги всякі колоди; одначе, легально чи нелегально, її творити треба.

Тільки в цьому наша надія на майбутнє. Ніякі емігрантські перспективи, комбінації та спекуляції не найдуть в нас зовіх прихильників; наші очі звернені на українське село, наші сили готуємо для праці на Україні.

Проїшла доба великих гасел; коли вона вернеться—не знаємо. Пора взятися до прозаїчної, буденної роботи в народніх масах. Влада С. С. С. Р. Польщі та

Румунії побудована на податковому та торговельному визиску укр. села; за свій хліб село отримує зневагу, знущання, позбавлення політичних прав.

Оборона майна і людських прав селянина—це є і буде в ближій час головний боєвий фронт українства. Там на тому фронті від Сяну по Кубань станули по одному боці, „ліцом к деревне“—експлоататори українського селянина

Хто стане по другому боці? Хто має підняти бій за право і працю селянина?

Цією другою силою мусить стати професійна, кооперативна і політична організація самого селянства.

З ЖИТТЯ ПОДБРАДСЬКОЇ ФІЛІЇ У. С. С.

Початок філії датується 3. XII. 22, коли було скликано перші організаційні збори.

13. X. 23. відбулися установчі збори, на яких переведено постанову про легалізацію філії перед чеською владою. Своїм виникненням Подіб. філія завдячує, головним чином, ініціативі небіжчика І. Щерблюка.

Від початку свого існування до 1. I. 26. філією було улаштовано: 10 публічних лекцій та докладів і 7 святкових академій. Крім того члени філії приймали участь своїми рефератами, лекціями та докладами в життєві других філій.

Філія має свій власний клуб та невеличку бібліотеку.

На останніх Загальних Зборах 28. XII. 25 обрано до Комітету філії: доц. Михайловський—голова, Зеркаль—секретарь, Танцюра—скарбник і Гордієнко;—до Ревізійної Комісії: доц. Шрамченко, Денисенко, і Довгаль;—до Товариського Суду: доц. Чернявський Храпко. Журжа, Гончаренко та Сіманців.

В справах філії справи та інформації уділяють тов. Зеркаль і Танцюра, кожного дня під час обіду в їдальні Т-ва „Україна“ та при зустрічах, або листовно на адресу секретаря філії: Подбради—Л. Україн. Господар. Академія С. Зеркаль.

У. С. С. і рееміграція

20. XII. 25 в Празі відбулась 2 сесія Головної Ради У. С. С. Рада зупинялася між иншим і над питанням рееміграції.

Взявши за підставу рішення 1 і 2 делегатських З'їздів Рада, константуючи той факт, що поворот еміграції приймає певні форми, що цій справі вже заняли певне становище окремі групи, партії та визначніші одиниці, вважаючи поворот за національну зраду та негідний вчинок, ухвалила: „щоб українська еміграція . . . . ., коли не має загрози її життю—верталася як найшвише на будь-яку частину української землі, в громадський спосіб, без пониження національної гідности та ставала до праці серед рідного народу, а не на службу ворогам“.

Головна Рада вважає, що поворот в гідний спосіб для емігранта-громадянина не є шкідливим, як також його не осуджує.

Головна Рада однак не перестає на далі вести справу по організації на еміграції Селянських Спілок та провадити культурно-освітню працю до повного визволення Українських земель з під окупаційних влад, яко-го-б типу та забарвлення вони не були, чи то польського, чи московського червоного, чорного і т. ин.

НА ЗАХІДНИХ ЗЕМЛЯХ.

Минув ще один важкий рік. Українські громадські організації роблять підрахунок придбань і втрат за минулий час. На загал цей підрахунок випадає невесело. В господарській області цей рік був страшнішим як котрий другий. Село мало важкий „пережовок“ наслідком неврожаю 1924 р. До цього приєдналася немилосердна податкова шурба польської держави. Навіть в так важкому році податкові власти не дарували своїх драчок, зокрема т. зв. мабткового податку; зате поміщики й досі не платять цього податку і держава не робить проти них ніяких заходів. В р. 1925 прийшли повени, що знищили чимало добра... Земельний пролетарію дуситься по селах, маючи закриті двері до чужих країн. Промисловости на українських землях немає, а та що встє в Польщі—не працює через фінансові затруднення.

Село однак виявляє навіть в тих страшних умовах величезне бажання до самоорганізації. Це виявилось в надзвичайно швидкому рості числа кооперативів: їх число виросло за останній рік до 2000, отже приблизно на 80 процентів останній рік! Це рекорд признаний і Поляками. Це все споживчі кооперативи; їх ведуть переважно самі селяне. Для кооперації кредитової немає самої основи: зайвих капіталів.

Для кооперації господарсько-виробничої немає досить фахових провідників... Інтелігенція (по більшості: священство і урядовці та учигелі) страха ради держиться на загал здалека від села. Росте невість села до інтелігенції... Боляче відчувається, що й ті сили, які для коопер. руху підготовлено Селянською Спілкою в Ч. С. Р. нерадо вертають до краю для роботи, а багато з них ще й досі сидить в Чехах, жениться і взагалі втікає від свого обов'язку...

Професіона організація селянства трохи посунулася наперед. Засновано в цьому році кілька повітових централ повітових Сек. Спілки (в Галичині); переведено один страйк в часі жнив (в Рудеччині) з добрим успіхом. Тільки сил і праці! Це все відноситься головним чином до Галичини. На Волині, Холмщині і т. д. терор такий страшний, що навіть кооперат. рух тут не посувається наперед. Все загнано в підпілля, царить провокація, тюрма і політичні процеси. Найкращі елементи з молодого покоління гниють по тюрмах, засуджені на 5-10 і більше років за повстанські організації.

Просвітний і культурний рух живе знову тільки на селі, і знову те саме, що з кооперацією: село рветься до науки, а вчити нема кому. Дешевої цікавої літератури мало. Кількість читальень „Просвіти“ за цей рік виросла значно. Воскресав теж січовий рух (під новою цензурною назвою „Лугів“) і будить молодецьку силу і завзятість села...

Політична організація, не дивлячись на всі труднощі, все таки дає ознаки оздоровлення Львівський гурток радикалів і соціалістів-революціонерів, об'єднавшись в одно політичне Бюро, потрусив трохи селом, розбуркав бажання до самостійного життя, заінтересував село справою земельної реформи. Відбулося кількадесятя окружних партійних кон-

ференцій, при живій участі селян і робітників, відбулося кількадесятя великих віч в справі землі і поміччій голодуючим, організована акція допомоги голодуючим, на яку живо відгукнулось американське робітництво, особливо з організації „Оборона України“ і „Робітн. Союзу“.

Приклад радикалів і соц.-рев. і страх перед втраченою впливів на селі опритомнив нарешті і прازی інтелігентські; вони нарешті закинули особисті лайки, покинули (на як довго, не знати) думки про угоду з Поляками, об'єдналися в УНДО (нац. дем. об'єднання) і приєднались до руху за земельну реформу. Це теж поступ, треба його признати. Радикальна соціальна політика самостійницьких груп буде ослаблювати впливи комуністичних агітаторів, котрі, спекулюючи на земельному голоді села, обіцяють йому спасення від... Москви. Москофільський рух в ріжних його формах через те трохи ослабає... Видно це і на Волині, де теж нарешті скріплюється чисто-український напрям. Українська політика мусить вірити тільки в свої сили і цьому її моральна сила.

БУКОВИНА.

В Чернівцях почала виходити газета „Боротьба“—орган У. С.-Д. Р. П. Є це либонь перша українська газета, яка вийшла на Буковині після світової війни.

Бажаючи газеті „Боротьба“ повного успіху, мимоволі задаємо собі питання: а в якому ж стані на Буковині є зараз справа організації селянства? Чи не знайдеться серед селян зеленої Буковини активніших елементів, які б спромоглися на видання своєї хоч невеличкої селянської газети?

Х Р О Н І К А.

ПОДЕБРАДИ. Драгоманівське свято.

Святкування пам'яті М. П. Драгоманова було влаштовано з ініціативи Т-ва „Січ“ В організації свята приймали участь: Т-во „Січ“; Подобр. філія Україн. Селян. Спілки; Т-во „Україна“; Т-во „Єдність“ і Академічна Громада при У. Г. А. Були зачитані реферати К. Коберським і П. Богацьким.

*
*
*

До т. т. членів Подобрядської філії Україн. Селоспілки.

В неділю 7. II. б. р. о 7 год. в клубі філії „Чорний Орел“ відбудуться Товариські сходи.

Вступ тільки для членів філ. У. С. С. та гостей по запрошенню членів філії.

Просят не спізнюватися.

Комітет.

Редакція звертється з проханням до філії Укр. Селянської Спілки як на еміграції так і в Краю, надсилати матеріали про своє життя, праці т. и., для вміщення до бюлетеня.

Замітки подавати невеликого розміру. Підпис автора повинна бути чітка та подана точна адреса.

Видає Подобрядська філія У. С. С.

Редагує колегія.

Виходить під кінець кожного місяця.

В справах редакційних та адміністраційних звертатись на адресу секретаря філії.

Друкарня Ванчури в Подобрдах.

467
Ш № 112

СЕЛОСПІЛКА

Русский
Заграничный Исторический
Архивъ
БРАТА
No. 0-5764
Російський
М. Подєбради
Архивъ

Ч. 2.

БЮЛЕТЕНЬ

28 лютого р. 1926

Чехословацчина.

ПОДЄБРАДСЬКОЇ ФІЛІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЯНСЬКОЇ СПІЛКИ НА ЕМІГРАЦІЇ.

ВИДАННЯ НЕПЕРІОДИЧНЕ.

Кожна нація мусить бути сама собі господарем дома. Сила кожної нації полягає в її селянстві, а тому є цілком зрозумілим, що визволення України мусить бути ділом селянських рук, бо селянству ніхто не допоможе, окрім його самого.
М. Драгоманів.

Подєбради 28 лютого 1926 р.

Як відомо, українська революція р. 1917 не принесла селянству бажаних і повних наслідків.

Прийшовши на хвилях революції у вихорі горожанської і міжнародної війни, кривавого терору і безоглядних насильств большевицької влади звела революційні здобутки селянства на ніщо.

До революції обтяженість селянського господарства налогами і різними платіжками, не рахуючи всіляких натуральних повинностей, доходила до 30% валового доходу селянина. Большевизм не лише не скинув з селянських плеч цього тягару, а ще й збільшив його. Нині кожда українська селянська трудова родина в третій частині працює не для себе, а по старому, для когось іншого, і в першу чергу на безглузді большевицькі експерименти і на московську окупаційну політику на Україні.

Зникшого великого землевласника-капіталіста поміщика замінив другий не менш ворожий селянству землевласник-комуністична держава з її совхозами, колективами, колонізацією українських просторів чужосторонніми зайдами і т. и. І хто зна, чи не дорожше обходиться нині нашому селянству земля, взята в користування від держави, од попередньої аренди у поміщика.

Так довго очікувана селянством приріпка землі теж не виправдала надій. Пересічна прибавка землі на їдока не перевищує кругло 0,2 десятини, що за большевицької господарки поставило селянство в надзвичайно скрутне становище. Як і раніше, так і тепер сотні тисяч українських родин мусять шукати собі порятунку від голоду і вимирання десь на чужині, бо питання про малоземелля, а значить і про безробіття на селі не стратило і досі своєї гостроти.

Трагізм положення українського селянина-хлібороба збільшується ще й тим, що нині він за продукти своєї праці не дістає й третини потрібних йому фабричних виробів, в порівнянні з тим, що він мав раніше.

Замість одного колишнього участкового земського начальника наше село дістало нині десятки різних інших ошкунів над собою, побільшости зовсім чужих для нього елементів.

Про якусь легальну професійну самоорганізацію селянства, що відповідала б його істотним класовим інтересам під цю пору не можна а ні помислити.

Проголошена большевиками т. зв. „робітничо-селянська“ влада зовсім не розуміється большевиками, як участь в цій владі с-ства, лише як влада над селянством. Навіть у виборчому праві селянин позбавлений рівності з іншими трудовими верствами населення.

Про стан і організацію с.-г. кредиту і говорити не приходиться. Большевицька влада дала тут саме широке поле для експлоатації нашого села і в першу чергу з боку самої „комуністичної“ держави.

Все вищенаведене каже про те, що потреби нашого селянства далі ще не задоволені і не задовольняються, а його інтереси, як і раніше, залишаються без захисту. І це в однаковій мірі, а подекуди ще й більше, як і в інших землях Соборної України.

І тому перед нами, українськими селянами, як рівнож і перед тими, хто бореться за селянсько-хліборобські інтереси, стоять все тіж старі завдання, а саме:

1. Борьба проти непомірних податків і податків на селянське господарство, як форми визиску селянства;
2. Закріплення за селянством, як клясою трудових продуцентів, в його автономне посідання, всіх земельних с.-г. теренів, а відтак і боротьба з ріжкого роду колонізаціями;
3. Належна організація с.-г. ринку і кредиту, яка б забезпечувала селянство від визиску і

Предоставлення селянству повної свободи до самоорганізації, як політичної, так і господарської.

До останнього, в першу чергу мусить бути віднесено здобуття селянством собі повного і необмеженого права вільно організуватися в Українські Селянські Спілки, як класово-професійні організації.

Такими мусять бути найближчі наші селянські завдання взагалі і кожного поодинокого вже організованого сільчанина зокрема. Лише стійкий і організований захист класових інтересів селянства, розбудження його класової свідомості і привернення його до монолітної організованості і забезпечуть господарський і культурний розвиток нашого села в сучасному і майбутньому, та тим самим підведе міцний фундамент і під Українську Державність.

Працювати так, це значить працювати над створенням міцної Української Держави, бо по за селянством і без селянства немає і бути не може а ні Української нації а ні Української Державности.

ЖИТТЯ ПОДЄБРАДСЬКОЇ ФІЛІЇ У. С. С.

В Комітеті філії зайшла така зміна: на місце тов. Дл. Трубно, що дістав відпустку на 4 місяці для лікування, вступив до виконання обов'язків бібліотекаря Д. Зубченко, до котрого й належить звертатись в правах випозичення книг.

* * *

7. II. б. р. відбулися товариські сходи філії за участю гостей. Присутні на сходинах заслухали доклад т. Храпка про письменника Стефаніа і його творчість, та оповідання „Клинові листя“. Після цього ініціативи одного з присутніх членів філії вивязався товариська бесіда про необхідність докладного теоретичного розроблення селянського питання та

мічення найближчих завдань Метинського професійного руху. В наслідок обміну думками привою порушених питань намічено на найближчі часи відчитання низки рефератів з теорії селянства, з історії селянських рухів та про селянство і пролетаріат.

28. II. С. р. Подєбрядська філія влаштувала Святочну Академію пам'яті Т. Шевченка з таким програмом: І. Джерела революційности творів Т. Шевченка—рефер. П. Богацький, II. Співи—п-ні С. Безручкова та п. С. Довгаль, у ціано—п-на З. Дрочинська і III. Декламація—п-на Ок. Безручківна, п. Ів. Холодний та М. Костенко. На закінчення вечера всіми присутніми в залі проспівано: „Як умру, то поховайте...“

Після офіційної частини—присутніми, що залишились в залі, вивязалась товариська бесіда зі співами сольовими та гуртовими.

З ЖИТТЯ ГОЛОВНОГО КОМІТЕТУ У. С. С.

Головний Комітет У. С. С. вже від довшого часу, за браком матеріальних засобів, не може провадити тієї культурно-освітньої роботи, що робив раніше. Проте, і за сучасних обставин всеж таки він робить максимум з того, що є можливим до переведення. Крім біжучої адміністративної і організаційної роботи Гол. К-т готує до друку чергове число „Наша Спілка“ та книжку про трьохрічне існування У. С. С. на еміграції.

НА ЗАХІДНИХ ЗЕМЛЯХ.

Східниця, Дрогобицького пов. (Галичина). Є це село в Карпатах, де насамперед було відкрито джерело нафти. Хижацька нафтова господарка, відкупивши в українських селян за невеликі ціни нафтові ґрунти (землі), поставила промисел в такий спосіб, що за короткий порівнюючи час зі Східниці було вивезено нафти на ґрубі мільйонні квоти. Що ж дістали з це українські селяне? Майже нічого!!! Хіба тільки те що орендарі ґрунтів побудували величезну кам'яну церкву і... костюл (хоч тоді ні одного поляка Східниці стало не мешкало).

Отож не дивно, що зі Східниці, до якої навіть не проведена залізниця, сьогодні пишуть:

„...В селі взяли ми трохи до роботи. Заложили „Просвіту“, даємо вистави, а доходами сплачуємо будинок, який купили для читальні. Просвітня справа пішла б у селі інтенсивніше, коли б наші люде мали трохи краще. Велика більшість у селі самі безробітні“ . . . . .

До цього треба ще додати, що української інтелігенції в Східниці немає. А тому всю культурно-освітню працю фактично провадять там активніші одиниці селянства. Про економічний стан східницьких селян говорити не приходиться: їдять вони вівсяний кісіл та картоплю . . . . .

Наведеного досить для того, щоб зробити належні висновки про завдання в найближчому майбутньому інтелігентних селянських робітників на Західних Землях.

БУКОВИНА.

Українське буковинське село перебуває під румунською окупацією в дуже жахливому стані. Селянство, цокнувшись своєю інтелігенцією, котра із стра-

ху перед сігуранцою (охранка) мовчки дивиться на гніт окупантів та руйницьку працю кількох зрадників свого народу, ледве животіє.

Вже з р. 1900 українське селянство Буковини виявляє бажання до самоорганізації і на чередодні світової війни село мало народній дім, читальню, школу з українською викладовою мовою, райфайзенку (ощадно-позичкова каса). Душею молодіжі були гімнастично-пожарні товариства „Січі“. А нині?

Окупанти переводять насильну румунізацію українських сіл. Українські культурні установи закриті, українську мову викинуто зі шкіл. Щоб лекши переводити румунізацію українського села, стан облоги, проголошений румунами з їх приходом на Буковину, досі не є знятий. Українські газети не мають доступу до сіл. Саме селянство не в силі боротись з наїздниками. Воно, не маючи а ні своїх організацій, а ні свого селянського органу, зараз скупчує свої сили біля У. С.-Д. Р. П., єдиної української політичної організації на Буковині і Бесарабії.

Х Р О Н І К А.

Товариство „Січ“ в Подєбрдах. Головна мета, яка об'єднала коло себе учасників цієї організації в студіювання і розрішення проблеми про систему морального і фізичного виховання та організації українських масових сил в руханкових товариствах. Цими національними масами січовики вважають демократичні верстви нашого селянства та почасти міщанства, а саме: українське робітництво та частину нашої інтелігенції.

На кінець м. року Т-во складається з 14 товаришів, з тому числі 2 січовички. Т-во зареєструвалось в українських централах: в кравевій „Повітова січ“ у Львові і в закордонній на еміграції „Т. ч. учрава по організації укр. січей, соколів і пласту в Празі“ Управляється Т-во колегіальним органом—виборною старшиною, в склад якої увійшли т. т: Ів. Прокопів (ініціатор повстання Т-ва), Д. Михайлюк, Ан. Кість, В. Василенко та Ан. Кушинський. Ревізійна Комісія складається з трьох товаришів: К. Коберського, М. Саввича і З. Кушинської.

До т. т. членів Подєбрядської філії Української Селоспілки.

В неділю 7. III. о 7 год. в клубі філії „Чорний Орел“ відбулись Товариські сходини, на котрих буде зачитано т. Сіманцевим реферат: „Буржуазія, селянство і пролетаріат. Після реферату дебати.

Вступ тільки для членів філ. Селоспілки та гостей по запрошенню членів філії.

Комітет.

Учасникам святкування Академії пам'яті Т. Шевченка, а саме: п-ні С. Безручків, п-ці Бондарчуківні, п-ці З. Дрочинській, п-ці Ок. Безручківні, п. П. Богацькому, п. С. Довгалеві, п. М. Костенкові та п. Ів. Холодному і всім, що спричинили своєю участю до відсвяткування—Комітет Подєбрядської філії Селоспілки висловлює щире подяку.

Редакція звертається із проханням до філії Укр. Селянської Спілки, як на еміграції, так і в Краю, надсилати матеріали про своє життя, працю і т. ин. для вміщення до бюлетеня.

Замітки подавати невеликого розміру. Підпис автора повинна бути чіткою та подана точна адреса.

II/жсІ -112

СЕЛОСПІЛКА

Русский
Эмиграционный Исторический
Архивъ
№ 0-5767
Румыя
Закарпатський історичний
М. Подєбради.
Архивъ

Ч. 3.

БЮЛЕТЕНЬ

1 травня р. 1926

ПОДЕБРАДСЬКОЇ ФІЛІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЯНСЬКОЇ СПІЛКИ НА ЕМІГРАЦІЇ.

Чехословацчина.

ВИДАННЯ НЕПЕРІОДИЧНЕ.

Кожна нація мусить бути сама собі господарем дома. Сила кожної нації полягає в її селянстві, а тому є цілком зрозумілим, що визволення України мусить бути ділом селянських рук, бо селянству ніхто не допоможе, окрім його самого.
М. Драгоманів.

Подєбради 1 травня 1926 р.

День 1 травня є днем демонстрації працюючими своїх сил і солідарності. По ідеї основоположників цього символічного свята—свята визволення працюючих—цей день малиби тісними рядами стати в спільний фронт проти визиску всі ті чия праця цьому визиску підпадає і хто є ворогом панування людини над людиною.

На жаль і до тепер цей день міста і села світу бачать на своїх вулицях не всіх працюючих.

Величезна селянська армія всесвіту досі залишається мало зучащеною в цьому святі.

Сьогодні святкують цей день головно промисловий пролетаріат та частина трудової інтелігенції, селянство-ж ще мало виступає і майже зовсім не маніфестує своєї єдності, як представників праці—єдності внутрішньої, внутрікласової і єдності зовнішньої з робітництвом.

Однак досвід показує, що ні само робітництво без селянства, ні селянство без робітництва не є в стані визволитися з пазурів визискувачів своєї праці. І це чим далі тим все більше проникає до свідомости найширших кол селянства й останнє чим дальше все глибше починає розуміти гасло солідарности працюючих і його символу—свята першого травня.

Завданням свідомих кол селянської інтелігенції є прискорити цей процес ідейного зближення селянства з робітництвом і витворити єдину велику всесвітню семью трудящих.

В тому во їмя солідарности й визволення най все трудове селянство стане дружно та свідомо в могутні першомайські ряди.

Хай живе праця!

Хай живе солідарність працюючих!

Хай живе віра в майбутнє крає!

З ЖИТТЯ ПОДЕБРАДСЬКОЇ ФІЛІЇ У. С. С.

За час від I-I до 20-IV б. р. крім вже поданих в попередніх числах „Бюлетеню“ зачитаних докладів, 7-III відбувся реферат т. Сіманціва Гр. на тему: „Селянство, буржуазія й пролетаріат“ та 18-IV т. Коберського К. на тему: „Еволюція права власности.“

За цей же час відбулося в філії I святочна Академія; 5 товариських сходин та I надзвичайні Загальні Збори, на котрих було порушено питання про вступ У. С. С. до об'єднання Україн. Організацій в Ч. С. Р.

Збори заслухали обіжник Голов. К-ту від 8-III б. р. в якому говориться: „Головний К-т У. С. С. стоїть на тому, щоби представництво від організацій було пропорціональне до кількості членів кожної організації, щоби кожний емігрант взяв в цьому об'єднанню участь лише від одної організації, бо (Голов. Ком. У. С. С.) вірить, що на інших началах до об'єднання не дійде“.

Після обговорення цієї справи Збори ухвалили відповідні резолюції, котрих зміст є слідуоючий:

Подєбрадська філія У. С. С. цілковито поділяє принципи висловлені Голов. К-том. Філія думає, що Селянська Спілка може пристати до співпраці з любим існуючим завязком об'єднання (чи Празьким, чи Подєбрадським), коли будуть прийняті принципи, які Сел-Спілка заступає.

НА ОКУПОВАНИХ ЗЕМЛЯХ.

НА В. УКРАЇНІ І КУБАНІ. Перевибори рад на радянській Україні відбуваються не по всіх місцевостях одночасово. Коли судити по радянських часописах, то можна сподіватися загального закінчення перевиборів по всьому Краю лише в цих днях. Але і по часткових відомостях з окремих місць вже можна побачити як зросла в останні роки свідомість і активність селянських мас на Придніпрянських та Кубанських теренах в ділі будування самоуправи. Майже в кожному часопису можна знайти замітки, що „селянство на місцях“ в цьому році виявляє більший інтерес порівнюючи з попередніми роками до справоздань і докладів сільрад, приймає живу і активну участь в обговоренню і дебатах по цих справах. Завданням, висловлює побажання, щоб відчити про свою працю ради подавали регулярно. На перевибори приходять значно більша кількість виборщиків ніж торік. При перевиборах трапляються часто-густо випадки, коли виборщики відмовляються вибрати по списках, які склали місцеві комуністичні органи влади, а вимагають і голосують по персональному принципу. Характерними для доказу тієї уваги, з якою почали ставитись придніпрянські селяне до перевиборів рад є цікаві, хоч правда поодинокі, звістки в радянських часописах про те, що виборщики висловлювали побажання, щоби в майбутньому році їм видавалися подвійні, а не одинарні картки, бо при перевірці прав виборців при вступі в помешкання зборів картку відбирали і голосовання переводилося руками без карток. Ще сильніше звучать вимоги таємного голосовання.

Про результати виборів ще не можна подати коначного висновку, але все ж по часткових звітках вже можна бачити, що селянські маси на Україні дійсно відмовляються від своєї дотеперішньої пасивности і йдуть самі до роботи сильно і одверто з тим своїм обличчям, яке має наше село. Приклади подає-

мо за московською комуністичною „Правдою“ від 7 лютого б. р. „...На Уманщині перевибрано 11 сільрад. У виборах приймало участь 62 відсот. виборців. Всього вибрано 276 членів сільрад, в тому числі 27 жінок. Із вибраних 19 комуністів, 16 комсомольців, решта безпартійні. В Сталинській окрузі перевибрано 2 сільради; активність виборщиків ще більша—участь приймало 76 відсот. Із 50 чоловіка вибраних до рад 12 комуністів... Кількість виборців у Виницькій окрузі в порівнянні з минулим роком збільшилося на 65.000 чоловіка; результати виборів не подано.

Про загальну картину перевиборів рад на Кубані подає та ж „Правда“: „По 15 міським радам у виборах приймало участь 54 відсот., в минулому році 28 відсот. Комуністів і комсомольців вибрано 44 відсот., в минулому році було 52 відсот. Знизився відсоток робітників, службовців, і червоноармійців, збільшилася кількість хліборобів, кустарів та осіб інтелігентної праці. По 191 сільраді відсоток явки вносить 46 відсот. замість 33,5 відсот. торік; партійців обрано 14 відсот. замість торішніх 27 відсот., бідняків—43 відсот., середняків 49 відсот. („Правда“ зробила помилку на 6 відсот., прибавивши їх невідомо кому—примітка Редак. „Бюлет. С. Сп.“). Комсомольців в ряді станци провалювали, мотивуючи це тим, що молоді ще треба вчитися“.

* * *

БУКОВИНА. 17. 18. та 20 лютого відбулися вибори до громадських та повітових рад. Вислід виборів у Румунії та на окупованих землях такий: опозиція одержала 70 відсот. голосів, а ліберали (державна партія) заледво 30 відсот.

Такий вислід виборів примусив правительство подати до демісії.

В травні відбудуться вибори до парламенту. Українці будуть кандидувати по лісті соціалістично-хліборобській, як і при попередніх виборах.

Передвиборча компанія привела на світ ще дві українські газети, які по своєму формату та змістові і через взаємне себе побороювання, нагадують реп-тильок.

Досі була одинокою україн. політичною партією на Буковині, партія с-д. Зараз-же заснувалась нова українська партія під назвою: „Українська демократична партія“, яка ставить собі за завдання в першу чергу організувати селянські маси в свої ряди для політичного освідомлення їх, та для боротьби за культурно-нац. інтереси всього народу українського, що живе в межах Румунської держави. Як видно з партійного органу, українське селянство радо відгукнулось на зазив партії й масово вступає в члени її.

Румунське правительство, так само як і польське, колонізує румунськими селянами загарбані українські землі для румунізації нашого селянства, але це йому не дуже вдається, бо, як доносять буковинські часописи, румунські колоністи вже балакають по-українськи до моря влившись в наше українське море.

* * *

БЕСАРАБІЯ. Після терору румунської олігархії над бесарабським селянством, а особливо над українським селянством, по татарбунарському повстанню здавалось би, що селянство вже не всилі вести боротьбу з своїми гнобителями. Але ні! Селянство зброї не склало, бо вже на виборах до громадських та повітових рад голосували як одно, без різниці національності, за лісту соц-хліборобську. Таким чином, державна партія получила в Бесарабії велику поразку. Зараз українці з Буковини навізують тісніші зносини з своїми братами в Бесарабії, чого раніш не можливо було зробити через страшне переслідування з боку влади.

З ЖИТТЯ ФІЛІЙ У. С. С. В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

1. **НІМЕЦЬКО-ЯБЛОНЕЦЬКА ФІЛІЯ.** 21-III Філія відсвяткувала Шевченківські роковини при участі членів та гостей. Зачитаний був реферат про Т. Шевченка: „Найперший селянин України“, надісланий Гол. Комітетом. Голова Філії т. М. Ваків мав вступне слово.

2. **ПІЛЬЗЕНСЬКА ФІЛІЯ** що місяця, біля 7 числа, улаштує товариські сходини, на яких одночасно з інформаціями та залагодженням біжучих справ, зачитують реферати й по них дискутують. Такі сходини були вже 7-II, 7-III і 4-IV.

ХРОНІКА.

Вийшло з друку 7 число „Наша Спілка“.

Нас просять спростувати, що Т-во „Січ“ в Подєбрадах не є організацією при Нашій філії (див. „Наша Спілка“ ч. 7 б. р.), а що існує як самостійне й незалежне Т-во.

ДО ТТ. ЧЛЕНІВ ФІЛІЙ Й СПІВЧУВАЮЧИХ.

Цього літа Селянська Спілка влаштує свято 1 травня, як свято працюючого люду, в спілці з Чеськими соц-демок., Чеською Телоцвічною дельницькою однотою та Україн. організаціями У. П. С-Р. та У. С-Д. Р. П. 30-IV буде влаштована концерт-вечірка на „Заложні“, спільно Українськими поіменованими організаціями з Чеськими, а 1 травня буде влаштована маніфестація. Комітет Подєбрадської філії У. С. С. закликає тт. як членів філії так і співчуваючих ідеї визволення всіх працюючих прийняти як найчисленіше участь в цьому Великому святі.

Комітет.

25-IV був влаштований черговий реферат т. Ріпецького, Голови Україн. Сел. Спілки на еміграції, на тему: „Селянство як соціологічний тип“. Після лекції відбулася дебата на порушені питання в цікавому рефераті, в якому докладчик добре з'ясував соціологічно селянство, як окремий тип в суспільстві.

Видає Подєбрадська філія У. С. С.

Редагує колегія.

В справах редакційних і адміністраційних звертатись на адресу Комітету філії: „Odbočka Ukr. Selanske Spilky m. Podebrady“.

Друкарня Ванчури в Подєбрадах.